

”För mycket barn- och ungdomsfilm görs på ren spekulaton”

Foto: Studio 24

Film i skolan har träffat regissören Roy Andersson vars debutfilm [En kärlekshistoria](#) ingår i det nydigitaliserade svenska filmarvet som nu finns tillgängligt för skolbiovisningar. Vi pratade minnen från inspelningen, filmpolitik och om planerna på en surrealistisk barnfilm.

INTERVJU: MALENA JANSON

Vi möter Roy Andersson i regissörens legendariska *Studio 24* på Sibyllegatan i centrala Stockholm. Han är mitt i arbetet med ljudläggningen av sin nya film men tar sig gärna tid att diskutera barn- och ungdomsfilm. Det har nu gått drygt 40 år sedan hans debutlångfilm [En kärlekshistoria](#) hade premiär.

***En kärlekshistoria* har ju blivit en riktig klassiker, en film som överlever år efter år och uppskattas av ständigt nya generationer unga. Hur kommer det sig, tror du?**

– Jaa ... folk säger ju att den funkar fortfarande. En anledning till att den känns fräsch kan vara att jag försökte

göra en film som såg tidlös ut, utan alltför många tidstypiska markörer.

– Men sedan är det nog också det bra skådespeleriet och det fina fotot som gör att den verkar så autentisk.

– Och humorn, den svarta humorn.

Roy Andersson under inspelningen av *En kärlekshistoria* sommaren 1969. Foto: Studio 24

Och, förstås, att skådespelarna Ann-Sofie Kylin och Rolf Sohlman, är så söta.

Har du något särskilt starkt minne från filminspelningen?

– Framför allt minns jag att sommaren 1969 var så in i helvete varm. Solen sken konstant och vi kunde använda oss av bara naturligt ljus i alla dagsceener, vilket är väldigt ovanligt.

Var det en förhållandevis lätt eller svår inspelning?

– Enligt alla som var inblandade var den väldigt ansträngande. Mest därför att vi arbetade så långa dagar och kvällar, vi var alla unga och nya från filmskolan så det blev väldigt intensivt.

– Och sen var det lite jobbigt med de två unga skådespelarna eftersom de inte alls gillade varann i verkligheten. Ann-Sofie Kylin var mer förtjust i Björn Andréson, som spelade en i Pärs gäng, än i Rolf Sohlman.

En kärlekshistoria var ju din debut som långfilmsregissör. Hade du några särskilda inspirationskällor eller förebilder?

– Ja, helt klart. Jag var inspirerad av Milos Formans *En blondins kärleksaffärer*. Särskilt var det förhållandet mellan ungdomen och vuxenvärlden i den filmen som jag gillade.

Vad såg du själv för film som barn?

– Jag såg inte särskilt mycket film. Men

som tioåring såg jag *Barnen från Frostmofjället* och tyckte att den var väldigt spännande.

Vad tänker du om nuläget för den svenska barn- och ungdomsfilm?

– Jag ser dystert på hela den svenska filmens framtid, faktiskt. Jag tycker det finns så mycket inkompetens i hela produktionskedjan, fel personer som fattar beslut. Och alldeles för mycket barn- och ungdomsfilm görs på ren spekulering, för att tjäna pengar. Det är cyniskt.

Tror du att en film som *En kärlekshistoria* skulle kunna göras i dag?

– Nej, jag tror inte det. Jag skulle i alla fall inte kunna göra den och några andra har ju försökt göra filmer som liknar den med varierande resultat. Filmen har en autenticitet, en äkthet och direktitet, som är svår att få till i dag, tror jag.

Vad arbetar du med just nu?

– Nu håller vi på och ljudlägger min nya film som heter *En duva satt på en gren och funderade på tillvaron*. Det är en berättelse med mycket svart humor som skildrar tillvaron i alla dess skepnader.

På väggen bakom Roy Andersson sitter en mängd stillbilder ur den nya filmen. Estetiken känner vi igen från *Sånger från andra våningen* och *Du levande*. Grådaskiga människor, stiliserade interiörer som för tankarna till 30- och

40-tal. Historiska personer, institutionsmiljöer, absurda, tragikomiska och djupt mänskliga situationer.

Skulle du inte göra en surrealistisk barnfilm med din säregna estetik? Vore inte det fantastiskt?

– Jag har faktiskt haft tankar på ett sådant projekt. Nu blev det inte så den här gången men idén finns ju kvar ...

Roy Andersson (f. i Göteborg 1943) filmografi långfilm:

- *En kärlekshistoria*, 1970
- *Giliap*, 1975
- *Sånger från andra våningen*, 2000
- *Du levande*, 2007

3 riktigt bra barn/ungdomsfilmer enligt Roy Andersson:

- *Kes, falken* (Ken Loach, Storbritannien, 1969)
- *En blondins kärleksaffärer* (Milos Forman, Tjeckoslovakien, 1965)
- *Hugo och Josefin* (Kjell Grede, Sverige, 1967)

Det svenska barnfilmsarvet

Under 2014 kommer en rad filmer ur den svenska barn- och ungdomsfilmshistorien att tillgängliggöras i ny-restaurerade och digitaliserade kopior som blir tillgängliga för skolbio. Mer om digitaliseringsprojektet, filmerna och hur du bokar dem kan du läsa på www.sfi.se/filmiskolan